

Stanovisko
kontrolóra Mestskej časti Košice – Nad jazerom
k návrhu programového rozpočtu MČ Košice – Nad jazerom na rok 2024
a roky 2025-2026.

V súlade s § 18f ods. 1, písm. c. zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Vám predkladám k návrhu rozpočtu mestskej časti Košice – Nad jazerom pre rok 2024 nasledovné stanovisko:

Predložený návrh programového rozpočtu MČ Košice – Nad jazerom na rok 2024 je vypracovaný v súlade so zák. č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zák. č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zák. č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve, zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zák. č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení neskorších predpisov, Štatútom mesta Košice ako aj v súlade s platnou rozpočtovou klasifikáciou MF SR. V zmysle platnej rozpočtovej klasifikácie sa príjmy sledujú podľa ekonomickej klasifikácie a výdavky podľa funkčnej a ekonomickej klasifikácie. Programový rozpočet obce je základný finančný plán a hlavný nástroj na zefektívňovanie verejných výdavkov, ktorý je zostavený na príslušné obdobie.

Je základným nástrojom finančného hospodárenia, ktorým sa riadi financovanie úloh obce v príslušnom rozpočtovom roku. Programový rozpočet je systém, ktorý je založený na plánovaní úloh a aktivít subjektov samosprávy v nadväznosti na ich priority, ktorý alokuje rozpočtové zdroje do programov a sleduje efektívnosť vynakladania rozpočtových prostriedkov cez výkonnostné ukazovatele.

Predložený návrh programového rozpočtu vychádza z koncepčných materiálov MČ, vývoja ekonomickej situácie v Slovenskej republike, z prijatých opatrení vlády SR, prognóz ekonomického vývoja v SR, z Programu rozvoja mesta Košice na obdobie rokov 2015-2020

s výhľadom do roku 2025, základných cieľov volených orgánov MČ a alokuje výdavky rozpočtu do jednotlivých programov, podprogramov a prvkov, programová štruktúra je logická a hierarchicky usporiadaná, je účelne vytváraná vo vzťahu k zámerom a cieľom MČ, kladie dôraz na prezentáciu plánovaných a dosahovaných výstupov a výsledkov.

Ciele programového rozpočtu MČ sú výstupovo a výsledkovo orientované s prihliadnutím na ciele orgánov obce. Základom programového rozpočtu je programová štruktúra, ktorá je tvorená programami tj. kompetenčnými oblasťami ktoré MČ vykonáva. Programový rozpočet MČ obsahuje 11 programov, ktoré obsahujú ďalšie podprogramy a prvky rozpočtu.

Rozpočet sa povinne člení na bežný rozpočet príjmov a výdavkov, kapitálový rozpočet príjmov a výdavkov a finančné operácie. Predložený návrh bežného rozpočtu príjmov a výdavkov na rok 2024 je zostavený ako prebytkový vo výške + 5 843,- €, pri tvorbe bežných príjmov vo výške 1 745 400,- € a bežných výdavkov vo výške 1 739 557,- € okrem ktorých sú plánované aj kapitálové výdavky vo výške 246 600,- € a finančné operácie vo výške 246 600,- € vo forme príjmových finančných operácií z peňažných fondov na vykrytie časti schodku kapitálového rozpočtu z dôvodu realizácie investičných projektov v uvedenej výške. Kapitálové príjmy mestská časť pre rok 2024 nepredpokladá. Podľa navrhovaného rozpočtu bude v rámci celkového rozpočtu MČ hospodáriť s prebytkom vo výške + 5 843,- € popri schodkovom kapitálovom rozpočte vo výške - 246 600,- € ktorý je krytý zdrojmi z peňažných fondov a bežných príjmov.

Rozpočtová schéma:

BP.....	1 745 400,- €	—	BR	+ 5 843,- €
KP.....	0,- €	—	KR	- 246 600,- €
BV.....	1 739 557,- €	—		
KV.....	246 600,- €	—		
FO	+ 246 600,- €	—	Celkom	- 240 757,- €
			Rozdiel	+ 5 843,- €
Prebytok celkom:	+ 5 843,- €			

Príjmy MČ.

MČ očakáva v roku 2024 bežné príjmy na úrovni **1 745 400,- €** z celkových príjmov v rovnakej výške.

V rámci bežných príjmov bežného rozpočtu sú rozpočtované príjmy súvisiace s daňovými príjmami vo výške **1 123 594,- €** ako podielom na výnose dane z príjmov fyzických osôb prerozdelený mestom Košice na základe Štatútu Mesta Košice, vychádzajúc z počtu obyvateľov MČ, podielu na dani za psa a podielu na miestnom poplatku za rozvoj. Čo je **nárast** oproti rozpočtovanej skutočnosti predchádzajúceho roku o 288 856,- € a zároveň nárast oproti schválenej skutočnosti v r. 2023 vo výške 125 846,- €. Druhou nosnou časťou rozpočtu sú nedaňové príjmy ako administratívne poplatky, príjmy z vlastníctva majetku, príjmy z vlastnej činnosti ale aj ostatné súvisiace príjmy v celkovej výške **304 741,- €**. Čo je **pokles** oproti skutočnosti v roku 2023 o 34 225,- €.

Ďalším podstatným zdrojom sú aj príjmy z grantov a transferov vo verejnej správe v celkovej výške **316 065,- €**.

Aby bolo možné pokryť pri zostavovaní rozpočtu MČ na rok 2024 všetky činnosti, rozvojové programy vyplývajúce zo zámerov MČ a kompetencií, je nevyhnutné ich rozpočtovať tak aby pokryli potreby obyvateľov MČ a zároveň splnili verejnoprospešný charakter priamo úmerne zodpovednosti ktorú vymedzujú všeobecne záväzné právne predpisy. *Návrh rozpočtu v danom prerozdelení reflektuje na uvedené potreby aj vzhľadom na vývoj ekonomickej situácie v Slovenskej republike a v minulosti prijatými negatívnymi opatreniami vlády SR a NRSR.*

V príjmovej časti rozpočtu sa predpokladajú vyprodukované vlastné príjmy ako nedaňové na vykrytie činností rozpočtovaných vo výdavkovej časti kde pri ich absencii by to nebolo možné. V roku 2024 mestská časť nepredpokladá **kapitálové príjmy**. V neposlednom rade rozpočet na rok 2024 počíta na vykrytie realizácie investičných projektov s príjmovou finančnou operáciou vo výške 246 600,- €.

Vzhľadom na množstvo pripravovaných projektov, nulové kapitálové príjmy oproti predchádzajúcim obdobiam v rokoch 2021, 2022 a iné finančné súvislosti je čerpanie finančných prostriedkov z peňažných fondov oproti skutočnosti v r. 2023 vyššie o 7 238,- €.

Bežné výdavky MČ:

Z dotačných a vyprodukovaných bežných príjmov MČ sa odvíjajú aj rozpočtované výdaje pre rok 2024. V rámci bežných výdavkov MČ počíta v návrhu programového rozpočtu so sumou vo výške 1 739 557,- € z celkových výdavkov v objeme **1 986 157,- €**.

Tieto sú rozpočtované na výkon samosprávnych funkcií vlastných a prenesených, kde podstatnú časť z celkových výdavkov MČ tvoria výdavky na správu obce /MÚ/. Navrhované bežné výdavky sú efektívne zaradené na konkrétne činnosti a projekty súvisiace s maximalizáciou ich využitia vo verejný prospech.

Plánované výdavky na správu MÚ /Program 11. Podporná činnosť/ pre rok 2024 sú rozpočtované vo výške **743 251,- €** čo je nárast oproti skutočnosti v roku 2023 o **8 181,- €**. Uvedený nárast odzrkadľuje zvýšené výdavky za všeobecné služby a energie.

V rozpočtových programoch súvisiacich s rozvojom obce /Programy 1-10/ sú rozpočtované bežné výdavky v šiestich rozvojových programoch /1,2,3,4,6,7/ vyššie ako očakávaná skutočnosť v r. 2023 len vo **výške 7 200,- €** čo je vo významnej miere zapríčinené úspornými opatreniami pri údržbe komunikácií a chodníkov, pri údržbe verejného osvetlenia a pri odvoze odpadu. Aj napriek uvedenému to neovplyvní ostatné činnosti v uvedených ale aj ostatných programoch rozpočtu, zabezpečujúce rozvoj potrieb obyvateľov MČ.

V predmetnom medziročnom náraste sú zahrnuté aj vlastné činnosti vyplývajúce s príslušných právnych predpisov ale aj výkony suplujúce činnosť iných subjektov a organizácií ktorým to vyplýva z ich vlastníckeho práva resp. správy zvereného majetku.

Súčasnú nastavenie rozvojových programov rozpočtu na strane výdavkov súvisí s primeraným a do budúcich období, hospodárnym plánovaním výkonov pri čo najmenej možnej spotrebe rozpočtovaných finančných prostriedkov.

Ale aj napriek tejto skutočnosti je potrebné vo všetkých Programoch aj vzhľadom na vývoj ekonomickej situácie v meste Košice, Slovenskej republiky v súvislosti a v kontexte s prijatými opatreniami bývalej vlády SR, účelne využívať finančné prostriedky s nevyhnutnosťou poskytovať verejné služby obyvateľom MČ. Je nevyhnutné uviesť, aj pri súčasnom nastavení rozpočtu, že existujú skutočnosti, ktoré pri navrhovanom čerpaní zdrojov vo výraznej miere ovplyvnia potrebný a nevyhnutný väčší rozvoj MČ.

MČ sa napriek uvedenému a *nie pri ideálnom stave mechanizmu prerozdelenia zdrojov* v rozvojových podprogramoch, súvisiacich s potrebami obyvateľov a ostatných nerozvojových programoch, chystá zabezpečovať činnosti v rámci bežných výdavkov vo väčšej miere a objeme ako v roku 2023. *Pri uvedených skutočnostiach je zrejmé, že činnosti plánované v rozpočtových kapitolách /v programoch Prostredie pre život, Kultúrne služby, Rekreačná lokalita Jazero, Sociálne služby, Služby občanom/ oproti rozpočtovému obdobiu 2023 v primeranej miere postačujú, pokrývať potreby obyvateľov MČ a možnosti ďalšieho rozvoja MČ.*

V súčasnom právnom postavení MČ, na zohľadnenie a zabezpečenie niektorých ale nie celkových potrieb jej obyvateľov, bude nevyhnutné nájsť *spôsob a formu vyváženia čerpania položiek rozpočtu, ktorá bude dlhodobo garantovať obyvateľom MČ základné potreby súvisiace s verejným záujmom.* Celkovo položky bežných výdavkov vo výške 1 739 557,- € sú rozpočtované o 50 257,- € viac, oproti skutočnosti rozpočtovaných prostriedkov v roku 2023.

Kapitálové výdavky MČ.

Na základe návrhu rozpočtu, MČ Košice – Nad jazerom predpokladá v roku 2024 kapitálové výdavky vo výške **246 600,- €** čo je o 7 239,- € viac ako skutočnosť v roku 2023. Kapitálový rozpočet je schodkový ale zároveň krytý zdrojmi peňažných fondov a prebytku bežného rozpočtu. Podľa navrhovaného rozpočtu budú kapitálové výdavky použité na investičné projekty súvisiace s verejným záujmom a zabezpečením potrieb obyvateľov MČ.

Investície priamo súvisia: so spracovaním projektovej dokumentácie na odbahnenie jazera rekreačnej lokality, viacúčelové ihrisko na ulici Donská, rekonštrukcia časti OC Branisko, verejné osvetlenie – chodníky Galaktická a Meteorová, viacero projektových dokumentácií súvisiacich s doplnením verejného osvetlenia na uliciach Rovníková, Ladožská

a Čiernomorská a kamerový systém pre MsP.. Investície priamo nadväzujú na plán MČ súvisiaci s rozvojom jej územia.

Posúdením navrhovaných rozpočtových príjmov a výdavkov rozpočtu Mestskej časti Košice – Nad jazerom pre rok 2024, charakterizujem návrh rozpočtu ako vyvážený a stabilný ale s možnými rizikami. Tie súvisia s neistým objemom plánovaných príjmov /výťažok z hazardných hier, mesto Košice, z vlastníctva majetku a jeho prenájmu/ a platnou právnou úpravou uložených činností, súvisiacich s naplnením rozpočtovaných príjmov pri zabezpečení základných potrieb obyvateľov mestskej časti.

Aj napriek prioritám stanoveným MČ na uvedené rozpočtové obdobie je potrebné v budúcich obdobiach nastaviť rozpočtový mechanizmus tak aby hlavným zdrojom príjmov na rozvojové programy neboli len zdroje fondov ale aj vlastné vyprodukované zdroje z majetku MČ. V opačnom prípade daný stav v budúcich obdobiach oslabí sebestačnosť MČ pri realizácii ďalších rozvojových projektov v MČ.

Navrhovaný rozpočet je v súlade so súvisiacimi právnymi predpismi a je zostavený na plnenie samosprávnych a prenesených funkcií obce. Zároveň konštatujem, že podmienka zverejnenia návrhu rozpočtu najmenej 15 dní pred jeho schválením spôsobom v o obci obvyklým, ktorá je deklarovaná zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení bola dodržaná.

**Na základe uvedeného odporúčam návrh rozpočtu MČ Košice – Nad jazerom
na rok 2024 po prerokovaní v Miestnom zastupiteľstve mestskej časti
schváliť bez výhrad.**

V Košiciach dňa: 26.2.2024
Patrik Géci, kontrolór MČ

V súlade s § 18f ods. 1, písm. c. zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Vám predkladám
k návrhu viacročného rozpočtu mestskej časti Košice – Nad Jazerom
pre rok 2025-2026
nasledovné stanovisko:

Predložený návrh viacročného rozpočtu je v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách v územnej samospráve na obdobie rokov 2025 až 2026. Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky v ktorom sú vyjadrené zámery rozvoja územia obce a potrieb jej obyvateľov najmenej na tri rozpočtové roky vrátane rozpočtu na bežný rok. Dôvodom na zostavenie viacročného rozpočtu je aj to, že financovanie úloh v pôsobnosti obcí je z hľadiska realizácie rozvojových zámerov na obdobie jedného rozpočtového roka krátke, ako aj to, že v niektorých prípadoch obce vstupujú v rámci zmluvných vzťahov do ich dlhodobejšieho plnenia, čo ovplyvňuje vo veľkej miere ich rozpočty.

Viacročný rozpočet MČ je zostavený v rovnakom členení ako rozpočet bežný. V predloženom návrhu MČ vychádzala zo známych a predpokladaných finančných údajov, ktorých použitie by malo byť obdobné ako v riadnom rozpočtovom roku, zohľadňujúc všetky potreby obyvateľov a zákonné nároky súvisiace so správou obce.

Podľa okolností a potrieb bude viacročný rozpočet upravovaný priebežne v závislosti na vývoji rozpočtovaných výdavkov a v návaznosti na vlastné a cudzie príjmy.

Podľa § 9 ods. 3 zák. č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách v územnej samospráve zostavenie príjmov a výdavkov viacročného rozpočtu nie je záväzné a na

základe uvedeného odporúčam návrh rozpočtu MČ Košice – Nad Jazerom

na roky 2025-2026

po prerokovaní v Miestnom zastupiteľstve mestskej časti

vziať na vedomie.

V Košiciach dňa: 26.2.2024

PhDr. Patrik Géci
kontrolór MČ